

Vreme: 29.07.2026 19:02

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/srbija/drustvo/235255/maarska-zabrana-pusenja-smanjila-rak-povezan-s->

Autori: Euronews Srbija

Teme: Delegacija Evropske Unije u Srbiji

Naslov: Rezultati zabrane pušenja vidljivi već posle decenije: Šta Srbija može da nauči od Maarske?

4548

Novo istraživanje pokazalo je da je tokom protekle decenije na desetine hiljada ljudi možda izbeglo rak pluća i druga oboljenja povezana sa pušenjem zahvaljujući zabrani pušenja u restoranima, barovima i kafićima, koja je u Maarskoj stupila na snagu 1. januara 2012. godine. Iz Nacionalne inicijative nepušača Srbije poručuju da i Srbija ima zakon i mere kao i Maarska, ali da je praksa pokazala da se one ne primenjuju i da se zakon krši.

Nikola Piljić iz Nacionalne inicijative nepušača Srbije rekao je za Euronews Srbija da je Maarska primer dobre prakse kako implementacija mera kontrole duvana u praksi daje rezultate za relativno kratak vremenski period.

On podseća da je Srbija potpisnica Okvirne konvencije o kontroli duvana Svetske zdravstvene organizacije i da se još 2005. godine obavezala na mere koje je Maarska primenila.

"Međutim, i one mere koje su u tom zakonodavnom smislu implementirane, u praksi se ne primenjuju", rekao je on.

Istraživači su analizirali veliku količinu podataka i zaključili da je među osobama srednjih godina u Maarskoj broj slučajeva karcinoma povezanih sa pušenjem između 2011. i 2023. godine prepolovljen.

Generalna direktorka Nacionalnog instituta za pulmologiju "Koranyi", Kristina Bogoš izjavila je za Euronews da je efekat u pojedinim starosnim grupama bio još izraženiji, jer je gotovo potpuno uklanjanje pasivnog pušenja donelo značajne zdravstvene koristi.

"Utvrđili smo da je smrtnost među osobama starosti od 50 do 59 godina između 2011. i 2023. opala za 60 odsto. Još ohrabrujuća je činjenica da je smanjen i broj novoobolelih. To se ne odnosi samo na rak pluća, već i na karcinome glave i vrata, grkljana i jednjaka, koji su svi usko povezani sa pušenjem", rekla je ona.

Piljić kaže da su brojni dobri primeri iz sveta, navodeći da i Australija ima dobru implementaciju mera kontrole duvana.

"Mi imamo taj dokument, u tom dokumentu jasno piše koje mere treba primeniti, i dovoljno je doneti zakon, primeniti te mere i mi ćemo imati rezultate. Čak i postojeći zakon, ukoliko bi se primenjivao onako kako je napisano, mi bismo imali određene benefite i rezultate", rekao je on.

Piljić je naveo da je Nacionalna inicijativa nepušača Srbije osnovana u decembru 2022. godine i da kao stručno udruženje okuplja pre svega lekare, ali i pravnike, ekonomiste i druge stručnjake, sa ciljem unapređenja celokupne oblasti kontrole duvana u Srbiji.

On je rekao da je u Srbiji potrebna primena svih mera u praksi.

"Trenutna situacija je takva da je zakon iz 2010. ograničio upotrebu duvanskih proizvoda u radnim prostorima, pre svega mislim na zdravstvene ustanove, obrazovne ustanove, ali, nažalost, u praksi se taj zakon svakodnevno krši", rekao je on.

Prema njegovim rečima, poslednjih godina primetan je nedostatak javnih kampanja usmerenih na prevenciju pušenja.

"U međuvremenu su se pojavili i novi proizvodi duvanske i nikotinske industrije, koji su i te kako štetni.

Vreme: 29.07.2026 19:02

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/srbija/drustvo/235255/madarska-zabrana-pusenja-smanjila-rak-povezan-s->

Autori: Euronews Srbija

Teme: Delegacija Evropske Unije u Srbiji

Naslov: Rezultati zabrane pušenja vidljivi već posle decenije: Šta Srbija može da nauči od Mađarske?

Dakle, potrebne su nam te kampanje. Mi smo uspostavili saradnju, između ostalog i sa Ministarstvom zdravlja, sa kancelarijom Svetske zdravstvene organizacije, delegacijom Evropske unije u Srbiji, i ja se nadam da ćemo uskoro imati i značajne kampanje usmerene upravo na prevenciju pušenja", kaže sagovornik Euronews Srbija.

Po Zakonu o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu, ugostiteljima je ostavljeno da odluče da li će ugostiteljski objekat biti pušački ili nepušački, u zavisnosti od kvadrature.

"Imamo primere dobre prakse i u Beogradu i u Novom Sadu. Značajan broj ugostitelja dobrovoljno ograničava upotrebu svih duvanskih, nikotinskih i srodnih proizvoda u svojim lokalima, i to se pokazalo kao izuzetno dobro i u tom ekonomskom aspektu. Oni nisu izgubili klijentelu kada govorimo o toj kategoriji pušača, a dobili su nepušače, jer veliki broj nepušača, pogotovo u zimskom periodu, zaobilazi i izbegava odlazak u zatvorene prostore upravo zbog toga. Tako da i taj ekonomski mit, koji se stalno čuje kada se potegne tema zabrane pušenja, zapravo ne pije vodu. To je pokazalo iskustvo i Mađarske i mnogih drugih zemalja koje su implementirale te mere", rekao je on.

On je naglasio da duvanski im ugrožava i nepušače.

"Bukvalno sve ono što aktivni pušači imaju rizik, imaju i pasivni pušači. Zbog toga je neophodno implementirati sve mere kontrole duvana, kako bi se zaštitili i nepušači, ali i pušači", rekao je Piljić.

O je istakao da mere koje su usmerene na kontrolu duvana nemaju za cilj sukob između pušača i nepušača, nego da doprinesu javnom zdravlju i unapređenju zdravlja kako pušača, tako i nepušača.

